

Lukáš Bolek, 18 rokov, Veľký Grob

Keď sa ľad topí...

*„Ak sa dožiješ 100 rokov, dúfam, že sa dožijem 100 mínus 1 deň, takže bez teba nikdy
nebudem musieť žiť.“* Macko Pú

Svet, aký sme poznali, dokonale zmizol. Ani sme okom nemihli a už bolo po ňom. Veľmi rád by som povedal, že my, ľudia, sme len nevinnou obeťou vyčistiť Matky prírody, ale klamal by som vám i sebe. A to robím veľmi nerád. Preto budem vravieť len a len pravdu. Alebo aspoň to, čo za pravdu v hĺbke svojej usmoklenej duše považujem.

Ach, aký bol len svet nádherný a krásny. Plný života, lásky, krásy, nehy. Určite si to pamätáte. Človek žil s prírodou v dokonalej harmónii, jeden druhému si pomáhali a neškodili si. Vôňa lesov, privaly dažďa, lúče slnka, šteklenie vetra, búšenie srdca plných života. Tak to bolo ešte predtým. Kedy, to už si presne nepamätám, ale viem, že to bolo, a už nikdy to, žiaľ, nebude.

Ani neviem, ako tento marazmus započal. Razom začalo byť teplejšie, teplejšie a teplejšie až sme boli odsúdení na škvarenie sa vo vlastných telách. Namiesto dažďov sa do nás z neba zabodávali len ostne slnka a v noci ich vystriedali rany bleskov. Zem sa sama sebe zhnusila a začala sa zvnútra vyvracať. Svet bol pokrytý pustatinou, púšťami, bolesťou a utrpením. Tam, kde kedysi boli moria, sú dnes vyprahnuté holé pláne, kde boli rozľahlé olistené savany, lesy, hory, sú dnes vyprahnuté diery utrpenia. Zhrnúc to všetko prosto, nastal koniec sveta, aký ho poznáme, ľudskú rasu nevynímajúc.

Tento krátky príbeh však nie je o zdevastovanej zemi ani o príčinách, ani o následkoch. Hoc je to smutné, odsúdeniahodné a zdrvujúce, náš príbeh je zase len o ľuďoch. Sebeckých tvoroch, ktorí za každých okolností hľadajú len na seba. Ako však už dávno predpovedal osud, každého čaká trest za svoje skutky. Či už počas nášho krátkeho pobytu na zemi alebo potom. Nakoniec si to aj tak vyžerieme, tak, ako si to právom zaslúžime.

V takomto ponurom svete sa odohráva práve náš príbeh – môj príbeh. Ešte pred pár rokmi som náruživý žil v malebnej, no za to odvážnej krajine, ktorej meno nie je pre tento príbeh dôležité. No i tú zasiahli mračná vesmíru a vymazali ju zo zemského povrchu spolu s mnohými ľuďmi, ktorých milujem. Avšak hŕstke šťastlivcov sa podarilo zachrániť (ak sa to dá nazvať zachránením). Ako som spomínal, celý svet bol zničený. Nie je to celkom pravda, pretože tá najsevernejšia časť ostala ešte ako-tak nedotknutá. A tam putovali kroky všetkých úbožiacov, ktorí si chceli zachrániť svoje holé životy, ktoré si nezaslúžia...

***

„Všetko najlepšie k narodeninám!“ Skríkli všetci traja naraz usmievajúc sa pri tom. Práve som oslávil svoje dvadsiate piate narodeniny, ak nás čas neklame. Snažil som sa im úsmev opätovať, ale ako to bývalo už predtým, keď sa svet riadil starými princípmi, bol som hanblivý človek, ktorý nerád prijímal dary a ďakoval za ne, hoc by som mal.

Vravím dary, no ako by mi mohli v dnešnej dobe darovať niečo hmotné? Vôbec ich neodsudzujem, práve naopak, som im nesmierne vďačný za ich úsmevy a za to, že tu sú so mnou.

„Ďakujem, ďakujem.“ Každého som osobitne objal a poďakoval mu za všetko. Prvú mi podala ruku Táňa, s ktorou sa poznám odvtedy, čo sme sem boli nemilosrdne vyhostení. Druhá nasledovala Hanna, milované dievča, s ktorým sme sa poznali ešte pred touto

katastrofou. Posledný, ale najvzácnejší, bol Mark, kamarát na večné veky. Neskutočná ruka náhody spojila na toto nehostinné miesto dvoch najlepších kamarátov a ich dve kamarátky, o ktoré prejavovali dlhé veky milý záujem. Každý o svoju, samozrejme. Poviete si, milí čitatelia, že si isto vymýšľam. Že iba poblúznený šťastlivec môže takto snívať. No pamätajte, čo som vravel na začiatku – som verný pravde. A potom všetkom, čo ostalo z nášho milovaného sveta, už nič nepovažujem za nemožné. Ba čo viac, človek si už ani len nedokáže predstaviť, čo by mohlo byť možné či nemožné.

Pýtate sa, kde vlastne sme (teda aspoň predpokladám, že ste aspoň trochu zvedaví, prečo inak by ste toto čítali?). Palác utrpenia by bol vcelku výstižný názov. Až na to, že to žiaden palác nebol. Na (moje) veľké prekvapenie sa práve nachádzame v iglu.

Iglu. Dobre počujete (skôr čítate, ale toto znie lepšie). Sám som nikdy ani len nesníval, že niekedy čo i len iglu uvidím, a práve teraz v ňom bývam. No musím sa priznať, že to nie je žiadna výhra v lotérii (čo by sme ale v našej zúboženej situácii chceli, však). V dokonalej polguli nás obopínajú mocné ľadové kryhy, ktoré nás dokonale (sám tomu neverím) chránia pred nástrahami vonkajšieho sveta. Máme tu tri provizórne postele z ošumelého dreva, rovnako proporcionálne tri skrine, kde máme naše zimné šatstvo, a jednu „chladničku“ (rozumejte dieru vyrezanú v ľade, kde skladujeme naše posledné zvyšky hnusného jedla).

Tak. To by bol náš palác nádejí, v ktorom sme práve oslávili moje zbytočné narodeniny, a hneď vzápätí sme sa vrátili do kolotoča všedných dní. Vyzeral asi nasledovne:

Hlavnou témou nášho každodenného bytia (ak sa to tak dalo nazvať) bolo jedlo, potrava a s tým súvisiace jej zabezpečenie, ktoré bolo, mimochodom, veľmi obtiažne. Spreádzalo ho veľa výziev, námahy, úsilia, vypätia síl – psychických i fyzických a koniec-koncov aj trpké sklamanie z nášho vytúženého úlovku, ktorý stál každý deň, povedzme si to otvorene, za hovno. No naše nádeje každé ráno vzplanuli nanovo a s vervou sme sa púšťali do zápasu o prežitie. Ako prichádzal večer naše nádeje pohasínali rapídny tempom a vystriedali ich nervy, nevraživosť a obrovský hnev. Všetky tieto stavy lomcovali nami všetkými, takže si asi dokážete predstaviť, ako sa nám spolu žilo.

Ak som vás práve utvrdil v presvedčení, že hlad, nehostinné podmienky (tie som asi veľmi nespomenul, ale raj to tu nebol, to mi verte) a čakanie na blížiacu sa nezvratiteľnú smrť (to som tiež asi nespomenul, ale pomaly sa pod nami topila zem, takže sme si spočítali koľko je dva a dva), je to jediné, čo nás trápi, ste na omyle. Opäť raz sa v nás prejavila tá krutá ľudskosť (teda vo mne a Markovi, neviem, ako sú na tom naše dve priateľky) a naše psychické mindráky sme povýšili na úroveň najvyššieho trápenia a bolesti. Čo tam po jedle a živote! Ba čo. Aký je to život bez života, život bez lásky? Slepou sme hľadeli do pevnej steny snažiac sa ju preraziť ako už nespočetne veľakrát. Aj keď sme si to práve vtedy neuvedomovali, koniec sveta sa niesol v znamení nášho dlhého kamarátstva. Bohužiaľ (našťastie), nám pri súmraku našich životov nebolo dopriane nič viac.

A preto vždy keď sme sa vydali s Markom na lov (áno, chodili sme len my dvaja, naše priateľky ostali „doma“, neviem vám povedať, čo presne robili, a možno by som aj vedel, ale nestojí to za to) nám čas vyplňali dlhé boľavé rozhovory.

Lenivo sme kráčali po pomaly sa topiacom ľade hľadajúc bezpečne roztopený kúsok, kde by sa nám podarilo uloviť pár mrzkých rýb na obed, večeru, raňajky. Zvykom bývalo, že sme si s naším úlovkom vystačili len na obed. Viete si teda asi predstaviť, ako otrasne sme

vyzerali. Chudí, chabí, bez energie a sily. Len slabé plápolavé handry nesúce sa vetrom do záhuby.

„No čo,“ nadhodil som, lebo sme už pridlho boli ticho, čo sa veru často nestáva, „chytíme dnes poriadnych pstruhov?“

„Isto hej, plný kôš. Toľko ich bude, že sa ich nebudeme vedieť najesť. Budú chutní a šťavnatí, budeme si ich vychutnávať a budeme žiť blažený život,“ odvetil so sarkastickým úsmevom.

„Stavíme sa? Ja dnes idem na istotu.“ Keď sa idem stavať, verte, že nikdy na istotu nejdem.

„A o čo?“

„Hm, o tie pstruhy?“

„Ta a keď žiadne neulovíme?“

„Dám ti potom to, čo ulovíme. Vždy niečo ulovíme.“

„Platí.“ A podali sme si ruky. Bol som pokojný. Vedel som, že stávkou na stotridsaťpäť percent prehrám, no rovnako som na dvestodvadsaťpäť percent vedel, že Mark mi z úlovku nezoberie. To sú tie istoty dnešného umierajúceho sveta.

Kráčali sme ďalej po krehkom ľade neistoty na miesto, kam väčšinou chodíme. Bolo od nás ešte takých desať minút cesty. Tentoraz nadhadzoval Mark, ale o čosi vážnejšiu tému ako moje pestré stávky (večná škoda, ešte jednu by som uzavrel).

„Čo s nimi budeme robiť?“

„S kým?“

„Veď dobre vieš,“ pozrel na mňa pohľadom plným bolesti. Veľmi dobre ten pohľad poznám, hľadel som totiž rovnako.

„Vydrž, čochvíľa umrieme a navždy na ne zabudneme.“ To bola ale pozitívna vízia!

„Ale teraz vážne, zožiera ma to. Prečo...“ skočil som mu do reči tak ako to mávam v obľube.

„Prečo nás nemôžu milovať rovnako ako my ich? To už je jedno, s tým nič nespravíme. Mali by sme sa sústrediť na to, čo dokážeme ovplyvniť. Čiže vonkoncom na nič.“ Priateľsky som ho potľapkával po pleci a šli sme s chabým úsmevom ďalej.

„Ešteže nám náhoda priala a sme tu aspoň my dvaja. Inak by to bolo peklo.“

„Hej, nevýslovná vďaka náhode za sladké zmiernenie nášho trestu.“ Viete, keď horíte v pekle alebo vás bičujú, ste radi, keď v tom nie ste sami.

Dorazili sme k pukline. Dost' sa zväčšila, čo ma znepokojilo. Usadili sme k brehu (aj keď brehom by som to asi nenazval), nahodili udice a čakali. Popri tom sme sa snažili neviazane rozprávať. Aj nám to dost' išlo, keď sme opustili boľavé témy, a uvoľnili staré spomienky s minulých životov. No čo i len ako bolo naše rozhovory plodné, to sa o našich rybárskych snahách povedať nedalo.

Keď sme si po pár hodinách uvedomili, že tu už nič nezmôžeme, postavili sme, že sa vyberieme na iné miesto, možno tam, kde budú aj nejakí ľudia. No čo čert nechcel, Mark zabudol na opatrnosť. Ja som pomaly na štyroch vycúval, aby sa podo mnou nepodlomil topiaci sa ľad, no Mark rovno vyskočil na svoje dve dlhé nohy a ľad sa pod ním v momente prepadol. Desu v jeho očiach mohol kontrovať len môj vlastný strach v duši. Neváhal som ani sekundu. Nikdy by som nezniesol, keby som mal ostať na tomto svete bez neho čo len pár

sekúnd. Preto som ho okamžite schmatol naspäť, vzoprel všetku svoju silu (ktorej fakt veľa nemám) a prehodil ho ďalej s veľkým pocitom úľavy na srdci.

Aj mi bol čudné, prečo ho hneď nejdem pozrieť, či je v poriadku. Na moju smolu, pri sile, ktorú som vyvinul na jeho záchranu, som zároveň vyvinul obrovský (fyzici, odpusťte mi za ten hanebne nepresný údaj) tlak na topiaci sa ľad. Sám som sa rútil do priepasti a Mark ma už nestihol zachytiť, aj keď sa všemožne snažil. Spod morskej hladiny (to more inak vôbec nebolo studené, ale príjemné, teplé) som už zazrel len jeho hlavu. Snažil sa po mne aj napriahnuť, ale bol som už príliš hlboko. Nedalo sa ma nijak zachrániť. Chudák, musí tam hore ostať sám. To mi je ľúto.

Sem sme sa teda spolu dostali, priatelia. Ešte mám takú minútku, kým stratím vedomie a navždy opustím tento svet, ktorý tak či tak o chvíľu zanikne.

Možno by vás zaujímalo (asi aj nie, je to dost nudný príbeh), čo sa dialo ďalej. Pravdou je, že nemám ani tušenia. Možno nejaký anjel spasiteľ zachránil svet. Možno ho zasiahol meteorit a vybuchol skôr, ako sme čakali. Nevieť ani, čo sa stalo s mojimi priateľmi, osobitne s Markom. Keď to tak zhrniem, ku sklonku života toho fakt veľa neviem. Jednu vec však viem a som o nej hlboko presvedčený. A síce, že každý človek si za...

***

Ako to funguje? Jaj, aha, tu. Počujete ma? Asi hej. Asi ste zvedaví, ako to s nami išlo ďalej. Nemám vám veľmi čo povedať, o našom utrpení ste toho počuli už dost. No bez Dávida to už viac nebolo ono (ak aj niekedy bolo). Nič nevedelo moju myseľ čo i len na moment rozptýliť, navždy som bol poznačený tým, čo nás postihlo. Každý deň, každú hodinu, každú minútu som pred svojimi očami videl človeka, ktorý mi zachránil život a obetoval sa len pre mňa. Takýto pocit neprajem veru nikomu. Preto som posledných pár dní ostal verný tomu, čomu sme boli obaja verní počas nášho života, a pokúsil som sa opäť (a zároveň naposledy) porozprávať s Táňou. Mrzí ma, že on túto možnosť s Hannou nemal. Nepoviem vám, ako to dopadlo, ste bystrí a domyslíte si. Môj odchod zo sveta to neľahčilo.

***

„Zničili sme ľudí, Jeremiáš.“

„Nie, Izmael, zničili sme svet. Ľudí a ich podstatu nemožno zničiť.“

„Prečo sme to urobili?“

„Aby dostali druhú šancu.“

„Ktorú si zaslúžia.“